

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1750

Vragen van het lid **Gill'ard** (PvdA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Justitie over *de 100%-controles bij (mogelijk) zwangere vrouwen op Schiphol*. (Ingezonden 6 februari 2009)

1

Kent u het bericht dat de Nationale Ombudsman een nieuw onderzoek heeft ingesteld naar aanleiding van een aantal klachten van reizigers die zeggen onheus behandeld te zijn bij de 100-procentscontrole op Schiphol?¹ Bent u op de hoogte van dit onderzoek?

2

Is het waar dat bij vrouwen die aangeven zwanger te zijn geen röntgenscan wordt toegepast? Deelt u de mening dat ook vrouwen die mogelijk zwanger zijn geïnformeerd moeten worden over de risico's van een röntgenscan? Gebeurt dit al en zo ja, op welke wijze?

3

Kunt u aangeven hoeveel zwangere vrouwen in 2008 in verzekering zijn gesteld om drie maal «schoon te produceren» om op deze wijze hun onschuld te bewijzen? Is er een speciaal protocol voor het in verzekering stellen van zwangere vrouwen?

4

Bent u bereid onderzoek te doen naar alternatieve manieren voor (mogelijk)

zwangere vrouwen om hun onschuld te bewijzen, zonder gebruik van röntgenstraling of in verzekeringstelling?

¹ www.dwtonline.com, 27 januari 2009: «100 procent controle kent geen speciale zwangerenregeling».

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Albayrak** (Justitie) (ontvangen 3 maart 2009)

1

Ja, ik ken dit bericht en ben op de hoogte van het onderzoek.

2

Ja. Personen die verdacht worden van het in het lichaam vervoeren van cocaïnebolletjes worden in de gelegenheid gesteld om hun onschuld aan te tonen met behulp van een röntgenscan. Bij (mogelijk) zwangere vrouwen wordt deze methode echter niet toegepast. In het vraaggesprek voorafgaand aan een röntgenscan wordt de betrokkene gevraagd of zij zwanger is of dat denkt te kunnen zijn. Tevens wordt tijdens dit gesprek speciale aandacht besteed aan eventuele zwangerschapssignalen.

3

In de eerste twee maanden van 2008 zijn in ieder geval vier zwangere verdachten aangehouden, waarvan er drie drugskoerier bleken te zijn. Vanaf april 2008 vindt bij de 100%-controles op Schiphol registratie plaats van alle

verdachten die zwanger zijn, dan wel vermoeden dit te zijn. Van april 2008 tot en met december 2008 zijn twaalf zwangere vrouwen en vier vermoedelijk zwangere vrouwen in verzekering gesteld. Van de zestien verdachten bleken er vijftien daadwerkelijk cocaïnebollen te hebben geslikt.

Er is geen speciaal protocol voor het in verzekering stellen van zwangere verdachten. Alle verdachten die in verzekering worden gesteld krijgen echter een intake en de nodige begeleiding van de Medische Dienst van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). In de reguliere protocollen van de DJI is gepaste aandacht voor zwangere vrouwen.

4

Bij verdachten die hun onschuld niet door middel van een röntgenscan kunnen aantonen, zoals zwangere vrouwen, wordt individueel beoordeeld of de noodzaak bestaat tot in verzekeringstelling. Bij die beoordeling wordt een afweging gemaakt tussen het belang van de aangehouden zwangere en het opsporingsbelang. Wanneer deze afweging leidt tot een in verzekeringstelling dient de betrokkene eerst drie maal «schoon te produceren» voordat de verdenking wordt opgeheven en de verdachte in vrijheid wordt gesteld. Er is reeds onderzoek gedaan naar alternatieve manieren voor (mogelijk) zwangere vrouwen om hun onschuld aan te tonen. Zie hiervoor ook het

antwoord op eerdere vragen over dit onderwerp van de leden Van Bommel en De Wit (Aanhangsel Handelingen Tweede Kamer 2007–2008, nr. 2275). Om bij een (mogelijk) zwangere verdachte cocaïnebolletjes op te sporen zou gebruik kunnen worden gemaakt van een MRI-scan of een echo-onderzoek. Voor beide soorten onderzoeken is zowel de medische apparatuur als de medische deskundigheid op Schiphol niet voorhanden. Hiervoor moet worden uitgeweken naar een ziekenhuis. Het overbrengen van zwangere vrouwen naar een ziekenhuis teneinde daar een MRI-scan of een echo te ondergaan, kost veel tijd en capaciteit van zowel de opsporingsinstanties als van de betreffende ziekenhuizen. Mede gelet op het hoge percentage (mogelijk) zwangere vrouwen (vijftien van de zestien) dat terecht werd aangehouden, ben ik van mening dat een dergelijke inspanning niet kan worden geleverd. Tevens geldt dat personen verdacht van het slikken van cocaïnebolletjes uit veiligheidsoverwegingen zo min mogelijk worden vervoerd.